

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNI

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę
z kodem*

EGZAMIN W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 12 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Zestaw egzaminacyjny zawiera 24 zadania.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem.
5. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
A. ~~B.~~ C. D.
6. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:
A. ~~(X)~~ ~~B.~~ D.
7. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:
TAK NIE
8. Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem X, np.:
TAK ~~NIE~~
9. Pozostałe zadania wykonaj bezpośrednio pod poleceniami.
Pomyłki przekreśl.
10. Na ostatniej stronie znajduje się brudnopis, z którego możesz korzystać.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

KWIECIEŃ 2010

**Czas pracy:
do 180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

Parasol noś i przy pogodzie

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 1, 2 i 3.

Parasol przez wieki całe nikomu nie kojarzył się z deszczem. Najwcześniej, bo już w XI wieku przed naszą erą, parasole i parasolki chroniące przed promieniami słońca pojawiły się między innymi w Chinach i Japonii.

Wynalazek ten zaczął stopniowo podbijać Europę, gdzie szybko zauważono, że równie skutecznie chroni przed słońcem, jego zgubnym wpływem na fryzurę co i przed deszczem.

W Europie pierwsze deszczowe parasole pojawiły się razem ze słonecznymi w XV-wiecznym Paryżu, ale daleko im jeszcze było do popularności. Wiele czasu upłynęło, zanim parasol pogodził się ostatecznie ze swą rolą ochrony przed deszczem.

Na podstawie: E. Sabelanka, *W encyklopediach nie znajdziecie*, Poznań 1991.

Zadanie 1.

Na podstawie tekstu oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

Pierwsze parasole chroniły tylko przed słońcem.

TAK

NIE

Od XV w. deszczowe parasole były powszechnie używane przez mieszkańców Europy.

TAK

NIE

Zadanie 2.

Dokończ zdanie, łącząc je linią z odpowiednim wyrazem w ramce.

dosłowne.

Zwrot *parasol pogodził się* ma znaczenie

przenośne.

Zadanie 3.

**Zaznacz poprawną odpowiedź.
Tematem tekstu jest historia**

- A. Europy.
- B. fryzury.
- C. Paryża.
- D. parasola.

Zadanie 4.

Na podstawie tekstu napisz, w którym wieku i w jakich krajach pojawiły się pierwsze parasole i parasolki?

W którym wieku?

W jakich krajach?

Zadanie 5.

Ciocia Jola zgubiła parasol i chce go odzyskać.

Napisz ogłoszenie. Podaj wszystkie niezbędne informacje.

Ogłoszenie

.....

.....

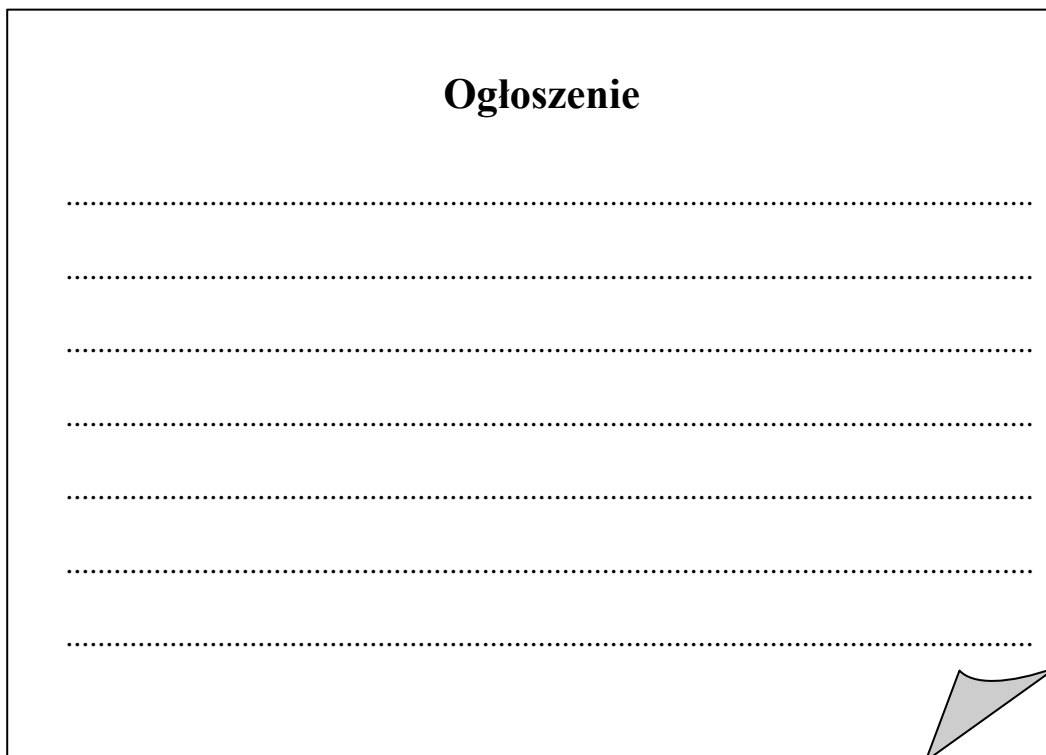
.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 6, 7, 8, 9 i 10.

Pan Michał jest jednym z nielicznych młodych parasolników w Polsce. Osobiście nie lubi nosić parasoli, ale w domu ma jeden męski parasol, nieco tylko młodszy od niego. Pan Michał jeszcze nie miał okazji go naprawiać.

Zakład, w którym pracuje pan Michał, istnieje ponad 40 lat. Wielu klientów przynosi tu swoje ulubione parasole do naprawy. Przychodzą głównie starsi ludzie, przywiązani do swoich parasoli, chociaż coraz częściej pojawiają się też młodzi klienci.

Sporo osób sięga po parasole swoich rodziców, bo 20 lat temu polskie, czeskie czy niemieckie parasole były o wiele lepsze niż dziś.

Na podstawie: D. Brzostek, *Parasolnik, który nie lubi nosić parasola*, [w:] www.gazetapraca.pl

Zadanie 6.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Parasolnik zajmuje się

- A. fotografowaniem parasoli.
- B. reklamowaniem parasoli.
- C. sprzedawaniem parasoli.
- D. naprawianiem parasoli.

Zadanie 7.

Na podstawie tekstu oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

Parasol pana Michała ma prawie tyle lat co jego właściciel.

TAK NIE

Pan Michał chętnie korzysta ze swojego parasola.

TAK NIE

W Polsce jest wielu młodych parasolników.

TAK NIE

Zadanie 8.

Przeczytaj zdania podane w tabeli i wpisz w wykropkowane miejsca wyraz *fakt* lub *opinia*.

Zdanie	Odpowiedź
Uważam, że pan Michał jest ciekawą postacią.
Zakład pana Michała istnieje ponad 40 lat.

Zadanie 9.

Dokończ zdanie, łącząc je linią z odpowiednim wyrazem w ramce.

Zajęcie bohatera tekstu, pana Michała, to jego

hobby.

praca.

Zadanie 10.

Na podstawie tekstu wyjaśnij, dlaczego niektóre osoby chętnie korzystają z parasoli swoich rodziców.

.....
.....

Zadanie 11.

Napisz list do bliskiej ci osoby, w którym opowiesz o zabawnej przygodzie z parasolem. Przygoda może być prawdziwa lub wymyślona. Twój list musi zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Na podstawie ilustracji wykonaj zadania: 12, 13 i 14.

Zadanie 12.

Połącz linią ilustrację z nazwą odpowiedniej sztuki plastycznej.

rzeźba

malarstwo

[...], A. Renoir, [w:] www.renoir.impresjonizm.com

Zadanie 13.

Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki.

współczesny

historyczny

Stroje osób znajdujących się na ilustracji przypominają ubiór

Zadanie 14.

Zaznacz tytuł najlepiej pasujący do ilustracji.

A. Sukienki

B. Koszyki

C. Kapelusze

D. Parasole

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 15, 16, 17 i 18.

[...]

Parasolki, parasolki dla dorosłych i dla dzieci!
Parasolki, parasolki – kropla przez nie nie przeleci!
Parasolki, parasolki, parasolki bardzo tanie!
Parasolki, parasolki proszę brać panowie, panie!

[...]

M. Koterbska, *Parasolki*, [w:] www.tekstpiosenki.emuzyka.pl

Zadanie 15.

**Zaznacz poprawną odpowiedź.
Celem zastosowanych w tekście wykrzykników (!) jest**

- A. ostrzeżenie słuchaczy.
- B. rozśmieszenie słuchaczy.
- C. zwrócenie uwagi słuchaczy.
- D. zdenerwowanie słuchaczy.

Zadanie 16.

Napisz, do kogo zwraca się osoba mówiąca w tekście.

.....

Zadanie 17.

Dokończ zdanie.

Słowa tekstu piosenki: *parasolki – kropla przez nie nie przeleci* oznaczają, że parasole te chronią przed

Zadanie 18.

Wypisz z tekstu:

powtórzenie –

epitet –

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 19, 20 i 21.

Jaka będzie dziś pogoda? To pytanie zadajemy sobie każdego dnia. Jest ono powszechne, ponieważ warunki atmosferyczne zmieniają się z dnia na dzień. Całokształt zjawisk atmosferycznych występujących w pewnym okresie nad jakimś obszarem nazywamy pogodą.

Na przestrzeni wieków naukowcy nauczyli się rozpoznawać różne wzorce* pogodowe, które są bardzo użyteczne w przewidywaniu pogody.

Ilustrowana encyklopedia w pytaniach i odpowiedziach, Białystok 2007.

***wzorzec** – wzór, model, schemat reprezentujący określony zbiór zjawisk lub przedmiotów.

Zadanie 19.

Na podstawie tekstu uzupełnij zdanie odpowiednią informacją.

Przyczyną częstego pytania o pogodę są (jakie?) warunki atmosferyczne.

Zadanie 20.

Na podstawie tekstu oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

Poznanie różnych wzorców pogodowych zajęło naukowcom setki lat.

TAK NIE

Czytelnik w tekście odnajduje odpowiedź na pytanie: *Jaka będzie dziś pogoda?*

TAK NIE

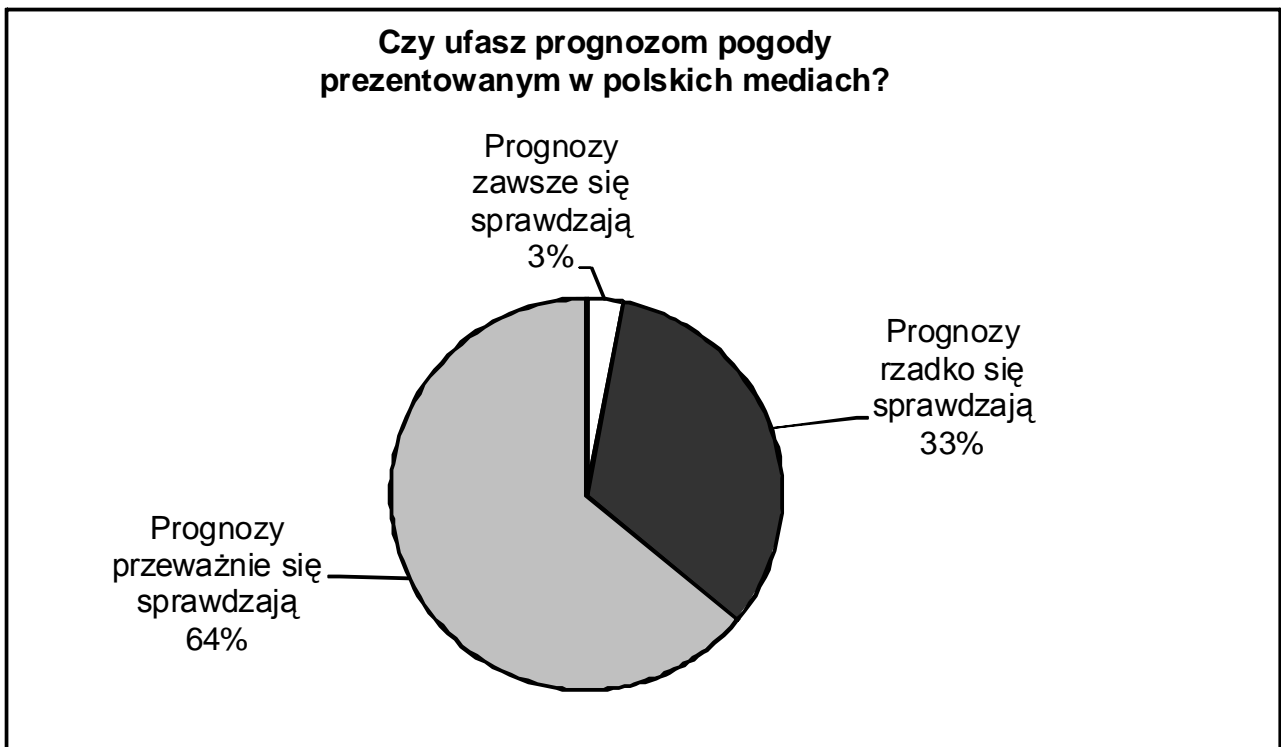
Zadanie 21.

Dokończ zdanie.

Z tekstu wynika, że znajomość różnych wzorców pogodowych potrzebna jest do

.....

Zapoznaj się z diagramem i na jego podstawie wykonaj zadania 22 i 23.

Na podstawie: www.twojapogoda.pl

Zadanie 22.

Uzupełnij zdania odpowiednimi informacjami z diagramu.

Według najliczniejszej grupy badanych prognozy pogody się sprawdzają.

Tylko 3% badanych uważa, że prognozy pogody się sprawdzają.

Zadanie 23.

Uzupełnij zdanie odpowiednim wyrazem z ramki.

sympatii	zaufania
----------	----------

Przedstawione na diagramie wyniki badań dotyczą badanych do prognoz pogody prezentowanych w polskich mediach.

Zadanie 24.

Wyjaśnij swoimi słowami, jak rozumiesz powiedzenie: *Parasol noś i przy pogodzie.*

.....

.....

